

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

10

Številka: 412-01/14-13/ EPA 31-VII
Ljubljana, 15. 9. 2014

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je, na podlagi 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10 in 6/14), oblikovala naslednje

P o r o č i l o

k Poročilu o delu in zaključnemu računu Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2013

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 18. seji 12. 9. 2014 obravnavala Poročilo o delu in zaključni račun Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2013 (v nadaljevanju: Poročilo), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Komisija se je seznanila s Poročilom, ki ga je predstavila in z odgovori na zastavljena vprašanja članov komisije dodatno pojasnila direktorica Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljevanju: Sklad) gospa Irena Šinko.

Skład je v letu 2013 opredeljene naloge in zastavljene cilje izvajal v skladu s sprejetim programom dela in finančnim načrtom. Pri svojem poslovanju je upošteval tudi omejitve zaradi sprejetih varčevalnih ukrepov Vlade, naloge ter aktivnosti pa je izvajal racionalno in ekonomično. Tako je Skład leto 2013 zaključil pozitivno in celo s presežki prihodkov nad odhodki v višini 9.248.337 evrov. Presežek prihodkov v višini 6.748.337 evrov je razporejen za financiranje nakupov kmetijskih zemljišč in gozdov ter gozdov, ki so razglašeni kot varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom, za nakup zemljišč v deset kilometrskem obmejnem pasu in naložbe v skladu s finančnim načrtom ter ureditev evidenc kot razvojno dejavnost Sklada. Presežek prihodkov v višini 2.500.000 evrov pa je namenjen pokrivanju izgube iz naslova obveznosti po zakonu, ki ureja denacionalizacijo, in zakonu, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij.

Komisija je pozdravila ažurnost obravnavanega Poročila in pozitivno poslovanje Sklada, vendar se pridružuje stališču predstavnice Ministrstva za kmetijstvo in okolje, da skrbno in gospodarno ravnanje s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči v lasti Republike Slovenije ne pomeni zgolj pozitivnega finančnega poslovanja, ampak tudi

skrb za ustrezno obdelanost, racionalno rabo in ohranjanje ter trajnosti razvoj kmetijskih zemljišč in tudi skrb za ohranjanje naravnega okolja in ohranitev ter trajnostni razvoj gozdov, torej skrb za zaščito javnega interesa. Komisija meni, da je treba sredstva, pridobljena iz zakupa ter prodaje kmetijskih zemljišč, vrniti nazaj v kmetijstvo. Komisija predlaga, da se investicijska vzdrževanja in sanacija državnih kmetijskih in gozdnih zemljišč (tudi zemljišč, danih v zakup) financira s temi sredstvi.

Komisija meni, da bi bilo treba zmanjšati previsoke finančne obveznosti Sklada, ki izhajajo iz naslova denacionalizacije in določil Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij. Po veljavnih denacionalizacijskih predpisih je namreč Sklad zavezanec za vračilo kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov v naravi, za vračilo nadomestnih zemljišč ter za izplačilo odškodnin upravičencem zaradi nezmožnosti uporabe denacionaliziranih zemljišč. Prav tako je tudi zavezanec za izplačilo sredstev za odplačilo obveznic Slovenske odškodninske družbe, d.d., kadar upravičenec zamenja priznanico Sklada za obveznico Slovenske odškodninske družbe, d.d.. Po mnenju komisije je potrebna analiza in morebitna sprememba veljavne ureditve, na podlagi katere je Sklad, poleg vseh zgoraj navedenih obveznosti, zavezan Slovenski odškodninski družbi, d.d., plačevati tudi 10% vseh prihodkov od gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči in gozdovi.

Komisija je bila seznanjena s stališčem Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (v nadaljevanju: KGZS), kjer poudarjajo, da je Sklad v okviru odgovornosti za skrbno in gospodarno ravnanje z državnim premoženjem tudi pristojen in odgovoren za oblikovanje kmetijske politike. V tem okviru je KGZS na Sklad naslovila tri zahteve, ki pa jih je Sklad zavrnil. Prva zahteva se nanaša na neutemeljeno in neupravičeno zvišanje najemnine za zakup kmetijskih zemljišč in gozdov za 16,7%, in sicer zaradi načrtovanega davka na nepremičnine, ki pa zaradi odločitve Ustavnega sodišča ni bil uveden. Zato KGZS meni, da bi bilo treba najemnine ustrezno znižati in na ta način omogočiti konkurenčno proizvodnjo na zakupljenih zemljiščih. KGZS tudi meni, da oddajanje prostih zemljišč z licitiranjem, na katerih se sicer dosega 2,5 do 3-krat višja cena od izklicne, ni najprimernejša oblika razpolaganja s kmetijskimi zemljišči v državni lasti. Pri tem poudarjajo, da bi bilo treba za oddajo kmetijskih zemljišč v najem poleg cene upoštevati tudi druge kriterije, po katerih bi imeli npr. mladi kmetije (mladi prevzemniki kmetij) prednost. Dejstvo je, da cene kmetijskih proizvodov ne prenesejo izlicitirane cene za zakup kmetijskih zemljišč. Temu stališču se pridružuje tudi večina članov komisije, medtem ko so nekateri mnenja, da je treba s tako prakso nadaljevati, saj se licitirajo zgolj prosta zemljišča. Glede na prakso, da je, kljub višji ceni, še vedno izkazan velik interes po zakupu državnih zemljišč, bi bilo po mnenju nekaterih državnih svetnikov smiselno omejiti oz. zmanjšati brezplačne najeme. Nekateri državni svetniki predlagajo, da Sklad, v sodelovanju z občinami, na neobdelanih zemljiščih v upravljanju Sklada izvede različne akcije za samooskrbo (npr. zemljišča na obrobju Ljubljane) in na ta način poskrbi za obdelanost, racionalno rabo in ohranjanje zemljišč, istočasno pa se preprečuje njihovo zaraščanje. KGZS tudi predlaga, da se glede na množico naravnih nesreč v letu 2014, ki so prizadele kmetijstvo, najemnina za zakup zemljišč na prizadetih območjih za leto 2014 odpiše oziroma ustrezno zmanjša.

Komisija meni, da ima Sklad še veliko rezerv, predvsem iz narodnega bogastva slovenskih gozdov, vendar sedanja ureditev ni gospodarna. Sklad namreč iztrži cca. 15 evrov na kubični meter posekanega lesa iz državnih gozdov, danih v koncesijo, od

tega pa je zavezan še k izplačilu dela prihodkov iz naslova gospodarjenja z državnimi gozdovi občinam (7% od letne realizacije za posekan in prodan les po tržni vrednosti na kamionski cesti). To je razvidno tudi iz Poročila, da je Sklad za prodajo in odpremo lesa iz državnih gozdov sam iztržil bistveno višje cene, kot jih dobiva na podlagi koncesijskih pogodb. Člani komisije se sicer zavedajo, da ima dobiček iz gozdarstva zgornjo mejo in da je ključnega pomena trajnostno gospodarjenje in ohranjanje slovenskih gozdov, vendar ob tem menijo, da je treba koncesije urediti tako, da bo les iz državnih gozdov pravilno ovrednoten in bo državi kot lastnici prinesel čim več dodane vrednosti. Podan je bil tudi predlog, da se presežki, pridobljeni iz državnih gozdov, uporabijo namensko, in sicer predvsem za ponoven zagon in razvoj lesne industrije, kjer smo v preteklosti izgubili več 10.000 delovnih mest.

Iz Poročila izhaja, da evidence o pravnih in stvarnih lastnostih nepremičnin, s katerimi gospodari Sklad, kljub vsem tehnološkim napredkom, še vedno niso urejene. Komisija zato meni, da je treba to stanje prioritarno urediti. V preteklem letu je na območju Občine Izola nadzor državnih zemljišč pokazal, da je na njih postavljenih večje število nedovoljenih objektov, ki so posledica dotedanega pomanjkljivega nadzora in prevelike tolerance do črnograditeljev. Komisija ob tem izpostavlja opozorilo pripravljavcev Poročila, da bodo črnogradnje po uvedbi davka na nepremičnine finančno bremenile Sklad. Komisija meni, da je treba izvesti izreden nadzor kmetijskih zemljišč in gozdov v lasti Republike Slovenije na območju cele države ter zoper zakupnike, ki postavljajo črne gradnje, ne plačujejo najemnine, ne obdelujejo ali neustrezno obdelujejo državna kmetijska in gozdna zemljišča ostreje postopati oziroma jih ustrezno sankcionirati ter vse zapadle terjatve čim prej in v čim večji meri izterjati.

V razpravi je bil podan predlog, da se tabela št. 64: Zmanjšanje in povečanje zemljišč (str. 133) v naslednjem Poročilu dopolni z dodatno rubriko, iz katere bo razviden okvirni plan zmanjšanja in povečanja zemljišč za naslednje leto.

Člani komisije so izpostavili vprašanje urejenosti gradnja objektov na zakupljenih državnih kmetijskih in gozdnih zemljiščih, predvsem jih je zanimalo postavljanje čebelnjakov, saj v praksi prihaja do različnih interpretaciji. Po besedah direktorice Sklada je bila v letu 2013 sprejeta Uredba o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje, ki tudi zakupnikom kmetijskih in gozdnih zemljišč dopušča postavitev pomožnih kmetijsko-gozdnih objektov, v kolikor izpolnjujejo zakonske pogoje.

Po mnenju komisije bi bilo smiselno v prihodnje v Svet Sklada imenovati predstavnika kmetov. Dodatno državni svetnik, ki v Državnem svetu zastopa interese delojemalcev, poziva, da se v Svet Sklada imenuje tudi predstavnik delavcev Sklada.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Cvetko Zupančič.

Predsednik
Cvetko Zupančič, l.r.